

Kaupunkiympäristölautakunta
Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Lausunto
12.05.2022
364/00.02.022.0220/2022

HEL 2019-004633 T 10 03 03
Hankennumero 1608_6

Lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta Finlandia-talon maanalainen laajennus (nro 12678)

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt lausuntoa asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12678, Finlandia-talon maanalainen laajennus. Asemakaavan muutos koskee 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) korttelin 13465 tonttia 3 sekä puisto- ja katualueita tason -0.2 yläpuolella.

Asemakaavaehdotuksen selostuksessa todetaan asemakaavan muutosehdotuksesta mm. seuraavaa:

”Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) korttelin 13465 tonttia 3 sekä osaa Hakasalmen puiston aluetta, joka sijaitsee osoitteessa Mannerheimintie 13 e ja katualuetta. Kaavaratkaisu mahdollistaa Finlandia-talon maanalaisen tilan laajentamisen päärakennuksen viereen tontin Mannerheimintien puoleisen piha-alueen alle ja kapean siivun verran puiston puolelle. Tontin rajoja tarkistetaan tarvittavilta osin. Tilavaraukseen liittyvät maanalaiset kanavistot maanpäällisine ilmanvaihtorakennelmineen (3 kpl) saa ulottaa viereiselle puistoalueelle, ottaen huomioon alueen muodostama merkittävä kulttuuriympäristö ja puistomaisema. Finlandia-talon tontille osin vanhalla laskentaperiaatteella merkittyä rakennusoikeuden määrää tarkistetaan. Rakennusperintölain nojalla suojellun Finlandia-talon korttelin lähiympäristön suojelumerkintä saatetaan ajan tasalle. Hakasalmen puiston osa sekä Mannerheimintien vastainen muuri merkitään suojeltavaksi. Mannerheimintien ja Hakasalmen puiston välistä rajauksen osaa päivitetään teknisenä tarkistuksena. Kiinteistön huoltoliikenne järjestetään Töölönlahden pysäköintilaitoksen kautta. Huoltoajo Hakasalmen huvilalle sallitaan puistoalueen ja Finlandiatalon tontin kautta. Uutta kerrosalaa on yhteensä 2 300 k-m².

Uutta kulttuuri-toimintaa palvelevaa kerrosalaa on 1 900 k-m². Uutta pääkäyttötarkoitusta tukevaa kerrosalaa on 400 k-m² (valmistuskeittiö ja sosiaalitali maan alla).”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Aluetta palvelevat yleiset vesihuoltolinjat on rakennettu valmiiksi. Asemakaavan muutos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista.

Hakasalmen puiston lounaisreunassa sijaitsee Munkkisaari-Mäntymäki jätevesitunneli, joka on merkitty asemakaavaan merkinnällä ”maalainen tunneli”. Kaavamerkintää on lisäksi tarkennettu määräyksellä, jonka mukaan tunnelin läheisyydessä kalliota ei saa porata tai louhia siten, että tunnelille aiheutuu haittaa. Mikäli jätevesitunnelin läheisyydessä louhitaan, tulee rakennushankkeeseen ryhtyvän olla hyvissä ajoin yhteydessä HSY:n verkko-osastoon ja sopia tarvittavista katselmuksista ja mahdollisista tunnelin suojaustoimenpiteistä.

Lisätietoja antaa aluepäällikkö Saara Neiramo, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Jyrki Kaija
osastonjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

helsinki.kirjaamo(a)hel.fi

Viite: Kymp/HEL 2019-004633

Lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta, Helsinki, Finlandia-talon maalainen laajennus, nro 12678

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Finlandia-talon maallaisen laajennuksen asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12678).

Asemakaavamuutos huomioi arvokkaan kulttuuriympäristön hyvin. srs - määrystä on syytä täydentää maininnalla, että Finlandia-talon ja sen lähiympäristön suojelua koskevat suojelumääräykset on annettu suojelupäätöksessä.

Kaava-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Kaava-alueella ja sen läheisyydessä sijaitsevien pohjavesiputkien perusteella pohjaveden on todettu olevan lähellä maanpintaa, lisäksi on havaittu orsivettä.

Kaavaan liittyen on laadittu alustava pohjaveden hallintasuunnitelma, jonka sisältöä ei ole kirjattu kaavaselostukseen. Pohjavesien nykytilanne on kaavaselostuksessa esitetty mutta rakentamisen mahdollisia vaikutuksia tai pohjaveden seurantarvetta kaavaselostukseen ei ole kirjattu. Kaavaselostusta olisi hyvä täydentää pohjavesien hallintasuunnitelman osalta.

Rakentamisella ei pohjaveden hallintasuunnitelman mukaan odoteta olevan vaikutuksia vallitseviin orsi- ja pohjavedenpinnan tasoihin työnaikaisesti eikä pysyvästi. Mikäli pohjavedenpinta alueella kuitenkin alenee, aiheutuisi tästä merkittävimmät vaikutukset Finlandia-talon itäpuolella sijaitsevalla savipeitteisellä alueella. Tästä johtuen hankkeen aikana suoritetaan työn aikaista pohjaveden seurantaa. Pohjaveden tarkennettu seurantaohjelma sekä suunnitelma, miten pohjaveden mahdolliseen alenemiseen varaudutaan, tulisi hyväksyttää ennen maankaivu- ja louhintatöiden aloittamista.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuomas Autere ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Brita Dahlqvist-Solin. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

TIEDOKSI

UUDELY: Heini Loikkanen, Henrik Wager

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Puhelin 0295 021 000

PL 36

<http://www.ely-keskus.fi/uusimaa>

00521 HELSINKI

Tämä asiakirja UUELY/12550/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/12550/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Autere Tuomas 09.05.2022 16:15

Ratkaisija Dahlqvist-Solin Brita 09.05.2022 16:27

Investointien hallinta / Risto Seppänen

4.5.2022

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Kymp/ HEL 2019 - 004633

FINLANDIA-TALON MAANALAINEN LAAJENNUS ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS (12678)

Olemme tutustuneet otsikossa mainittuun asemakaavaan ja niihin liittyviin asiakirjoihin.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole asemakaavan muutosehdotukseen huomautettavaa.

HELEN SÄHKÖVERKKO Oy

Aki Hämäläinen
suunnittelupäällikkö

JAKELU

Hinkkanen Mika	Kp
Hämäläinen Aki	Kp
Seppänen Risto	Kp
Salomaa Kristiina	St
Helsingin Kaupungin kirjaamo	

Electronic signature

Signed by

AKI HÄMÄLÄINEN

(Identity verified with Finnish eID)

Date and time (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

04.05.2022 15.14.43

Signature method

Finnish eID

Lausunto

02.05.2022

MV/310/05.02.00/2019 1 (2)

Helsingin kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite HEL 2019-004633

Asia **HELSINKI, Finlandia-talon maanalaisen laajennuksen asemakaavan muutos**

Museovirasto on perehtynyt 11.4.–10.5.2022 nähtävillä olevaan asemakaavan muutosehdotuksen asiakirjoihin (kaavakartta, selostus ja vuorovaikutusraportti) ja antaa kaupunkiympäristölautakunnalle osoitettuna lausuntonaan seuraavan.

Kaavan lähtökohdat

Asemakaavan muutos koskee 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) korttelin 13465 tonttia 3 sekä osaa Hakasalmen puiston aluetta, joka sijaitsee osoitteessa Mannerheimintie 13 e ja katualueella. Tontilla sijaitsee arkkitehti Alvar Aallon suunnittelema Finlandia-talo.

Kaavaratkaisulla mahdollistetaan Finlandia-talon maanalaisen tilan laajentaminen päärakennuksen viereen tontin Mannerheimintien puoleisen piha-alueen alle ja kapean siivun verran puiston puolelle. Tontin rajoja tarkistetaan tarvittavilta osin. Kaava mahdollistaa myös Finlandia-taloa palvelevien maanalaisten kanavistojen ja niihin liittyvien kolmen maanpäällisen ilmanvaihtorakennelman ulottamisen puistoalueelle.

Rakennussuojelulain nojalla suojellun Finlandia-talon korttelin lähiympäristön suojelumerkintä saatetaan ajan tasalle. Hakasalmen puiston osa merkitään suojeltavaksi, samoin puistossa oleva muistomerkki.

Kaava-alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Museoviraston kanta

Finlandia-talon rakennuksessa on käynnissä laaja tekninen ja toiminnallinen perusparannus. Hanke sisältää myös maanalaisen laajennuksen, johon sijoitettavat tilat palvelevat sekä toiminnallisia että teknisiä uudistuksia. Tilat eivät ole olleet mahdutettavissa nykyiseen rakennukseen.

Kaavaratkaisu mahdollistaa uusien tilojen ja niihin liittyvien puiston puolelle sijoittuvien ilmanvaihtorakennelmien toteuttamisen. Rakennelmat sovitetaan olevaan puistorakenteeseen suojeluarvot huomioiden ja niiden osalta pysyvät vaikutukset puistoon rajoittuvat Finlandia-talon pohjoispäätyyn sekä Mannerheimintieltä laskeutuvan portaikon ja puistossa olevan nykyisen piipun väliin.

Rakennussuojelulain nojalla suojeltu Finlandia-talo merkitään asemakaavassa merkinnällä rakennusperintölain nojalla suojeltu rakennus (srs). Korttelialueella oleva rakennuksen

kolmelta puolelta suojeltu lähiympäristön osa merkitään (s), suojeltu alueen osa. Hakasalmen puiston osa merkitään (VP/s) puistoksi, joka on kaupunkikuvallisesti, maisemallisesti, kulttuurihistoriallisesti tai puistohistoriallisesti arvokas.

Alvar Aallon suunnittelemat puiston sisääntuloaukio, Finlandia-taulu, portaat, kaiteet, tukimuuri sekä valaisimet ja päärakennuksen edustan aukio tulee säilyttää alkuperäistoteutuksen idean mukaisesti. Presidentti Urho Kaleva Kekkonen muistomerkki merkitään suojeltavaksi (sr). Mannerheimintien vastainen muuri merkitään säilytettäväksi.

Suojelumerkintöjä koskevat määräykset ovat asianmukaiset. Museoviraston näkemyksen mukaan kaavamuuos edistää alueen arvojen säilymistä.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Yli-intendentti

Sirkkaliisa Jetsonen

Tiedoksi

Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Alvar Aalto Säätiö

02.05.2022

117/10.02.03/2022
[Asemakaavan muutos
nro 12678, Finlandia-
talon maanalainen
laajennus]Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fiViite
Lausuntopyyntönnö 6.4.2022
Kymp/HEL 2019-004633**HSL:n lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12678, Finlandia-talon maanalainen laajennus**

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa HSL:n lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12678, Finlandia-talon maanalainen laajennus (Kymp/HEL 2019-004633, hankenumero 1608_6).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Petteri Kantokari
joukkoliikennesuunnittelija

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 2.5.2022. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

Lausunto

09.12.2019

MV/310/05.02.00/2019 1 (2)

Helsingin kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite HEL 2019-004633

Asia **HELSINKI, Finlandia-talon maanalaisen laajennuksen asemakaavan muutos**

Museovirasto on perehtynyt 18.11.–9.12.2019 nähtävillä olevaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja antaa lausuntonaan seuraavan.

KAAVAN LÄHTÖKOHDAT

Asemakaavan muutos koskee osoitteessa Karamzininranta 4, Mannerheimintie 13e Etu-Töölön kaupunginosassa olevaa kiinteistöä, jolla sijaitsee Finlandia-talo, sekä kiinteistön länsipuolella olevaa Hakasalmen puiston osaa Mannerheimintielle saakka. Helsingin kaupunki omistaa alueen. Kaavoitus on tullut vireille kaupungin aloitteesta.

Finlandia-talon rakennukseen on suunnitteilla laaja tekninen ja toiminnallinen perusparannus. Kaavamuutoksen tavoitteena on korjaukseen liittyen mahdollistaa maanalaisten tilojen laajentaminen päärakennuksen viereen tontin Mannerheimintien puoleisen piha-alueen alle ja kapean siivun verran puiston puolelle. Laajennus käsittää pääosin teknistä tilaa ja sosiaalitylöitä. Tontin rajoja tarkistetaan tarvittavilta osin. Tilavaraukseen liittyy maanalaisia kanavistoja, joiden maanpäälliset ilmanvaihtorakennelmat (3 kpl) ulotetaan viereiselle puistoalueelle.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja (vuosilta 1967, 2002, 2004). Niissä alue on merkitty puistoalueeksi ja kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi sekä maanalaiseksi tilaksi, joka on pysäköintilaitos- ja väestönsuojakäytössä, ja maanalaiseksi tilaksi, johon saa sijoittaa tiloja ajo- ja huoltoyhteyksiä varten sekä varasto- ja huoltotiloja. Puistoon nousee useita maanalaisten tilojen pysty-yhteyksiä ja niihin liittyviä rakennelmia.

Suunnittelualueella oleva Finlandia-talo on suojeltu rakennussuojelulain ja merkitty asemakaavassa merkinnällä *rakennussuojelulain nojalla suojeltu rakennus* (srs). Kaavoitettava alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Finlandia-talo kuuluu Docomomon kohdevalikoimaan.

Voimassa olevassa Helsingin yleiskaavassa (2016) alue on merkitty Liike- ja palvelukeskustan C1, keskustatoimintojen alueeksi.

MUSEOVIRASTON KANTA

Suunnittelualue on osa katu- ja puistoaluetta sekä korttelialuetta. Tontilla sijaitsevan arkkitehti Alvar Aallon suunnitteleman Finlandia-talon konserttiosa on valmistunut vuonna 1971 ja kongressisiipi vuonna 1975. Säännöllisen konserttitoiminnan päättyminen talossa ja

käytön painottuminen aiempaa enemmän kokouksiin ja tapahtumiin on merkinnyt toiminnallisten tarpeiden muutosta, mikä jatkuu edelleen. Suunnitteilla olevaan peruskorjaukseen liittyvät uudet maanalaiset tilat palvelevat sekä toiminnallisia että teknisiä uudistuksia. Tilat eivät ole mahdutettavissa nykyiseen rakennukseen.

Uudet tilat ja niiden tarvitsemat kanavistot sijoittuvat osin puiston puolelle, samoin kuin uudet ilmanvaihtorakennelmat, jotka sovitetaan ilmeeltään ja sijainniltaan puistomaisemaan jo olemassa olevien pysty-yhteyksien läheisyyteen. Pysyvät vaikutukset puistoon rajoittuvat Finlandia-talon pohjoispäättyyn sekä Mannerheimintieltä laskeutuvan portaikon ja puistossa olevan nykyisen piipun väliin.

Museovirasto on seurannut ja seuraa jatkossakin korjaushankesuunnittelua.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Yliarkkitehti

Sirkkaliisa Jetsonen

Tiedoksi

Alvar Aalto Säätiö
Keski-Uudenmaan maakuntamuseo
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

HEL 2019-004633 T 10 03 03, Hankenumero 1608_6

FINLANDIA-TALON MAANALAISEN LAAJENNUKSEN ASEMAKAAVAN MUUTOS, HSY:N KANNANOTTO OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAAN

Asemakaavan muutos koskee osoitteessa Karamzininranta 4, Mannerheimintie 13e Etu-Töölön kaupunginosassa olevaa julkisen rakennuksen kiinteistöä sekä sen länsipuolella olevaa Hakasalmen puiston osaa Mannerheimintielle saakka. Tavoitteena on mahdollistaa Finlandia-talon maanalaisen tilan laajentaminen päärakennuksen viereen tontin Mannerheimintien puoleisen piha-alueen alle ja kapean siivun verran puiston puolelle. Tontin rajoja tarkistetaan tarvittavilta osin.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Asemakaavan muutos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista. Kaava-alueen länsireunalla Hakasalmen puistossa sijaitsee käytössä oleva maanalainen jätevesitunneli, joka tulee ottaa huomioon kaavoituksessa. Tunneli tulee merkitä asemakaavaan merkinnällä maanalainen tunneli ja kaavamääräyksenä tulee mainita, että louhinta ja rakentaminen tunnelin läheisyydessä tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että se ei aiheuta haittaa tai vahinkoa tunnelille.

Yhteyshenkilönä toimii aluepäällikkö Saara Neiramo, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Jukka Saarijärvi
yksikön päällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Kirjaamo Helsinki

Lähtettäjä: Syrjälä Teuvo <Teuvo.Syrjala@hsl.fi>
Lähetetty: tiistai 3. joulukuuta 2019 9:29
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Kopio: Assistentit
Aihe: Finlandia-talon maanalaisen laajennuksen asemakaavan muutos

Hei!

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL) on saanut lausuntopyynnön koskien Finlandia-talon maanalaisen laajennuksen asemakaavan muutosta (hankenumero 1608_6).

HSL:llä ei ole asiasta lausuttavaa.

Ystävällisin terveisin,

Teuvo Syrjälä
Joukkoliikennesuunnittelija
Joukkoliikennejärjestelmät -ryhmä
HSL Helsingin seudun liikenne
PL 100, 00077 HSL
Puhelin: 040 486 7474
Sähköposti: teuvo.syrjala@hsl.fi

Kirjaamo Helsinki

Lähetäjä: Deski /Telia Finland Oyj /Tampere <production-desk@teliacompany.com>
Lähetetty: keskiviikko 6. marraskuuta 2019 7:07
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Aihe: RE: Finlandia-talon maanalaisen laajennuksen asemakaavan muutos

Hei

Teliällä tulee Finlandia taloon 2 kautta reitit.
Lisäksi Koilliskulmassa tontin rajalla kulkee putkireitti.

Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, siirto ja suojaustarpeista on oltava yhteydessä Teliaan osoitteeseen production-desk@teliacompany.com hyvissä ajoin ennen mahdollisten maanrakennustöiden alkua.

-Kim

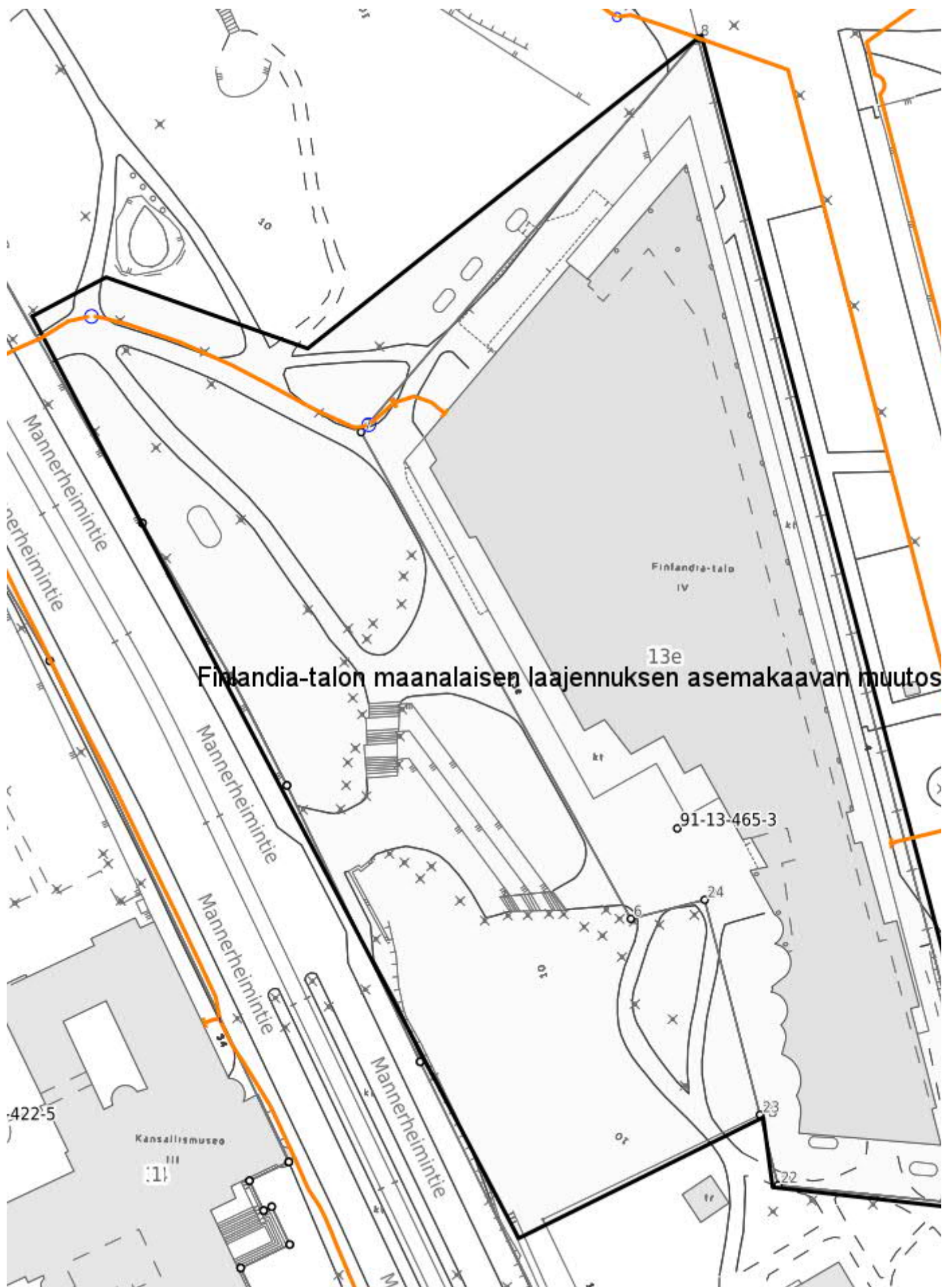
Kim Jansson
Planner | Production-Desk

Telia Finland
0201332748
production-desk@teliacompany.com
www.telia.fi

-

Telia Finland Oyj, Helsinki 1475607-9

Finlandia-talon maanalaisen laajennuksen asemakaavan muutos

From: KYMP Aska Kuulemiset

Sent: tiistai 5. marraskuuta 2019 17.37

Subject: Finlandia-talon maanalaisen laajennuksen asemakaavan muutos

Hei,

Liitteenä saatekirje sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1451-00/19.

Ystävällisin terveisin,
Virpi Ruusunen

kaavoitussihteeri

Helsingin kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala

Asemakaavoitus

Kansakoulukatu 3

PL 58212, 00099 Helsingin kaupunki

p. (09) 310 37188